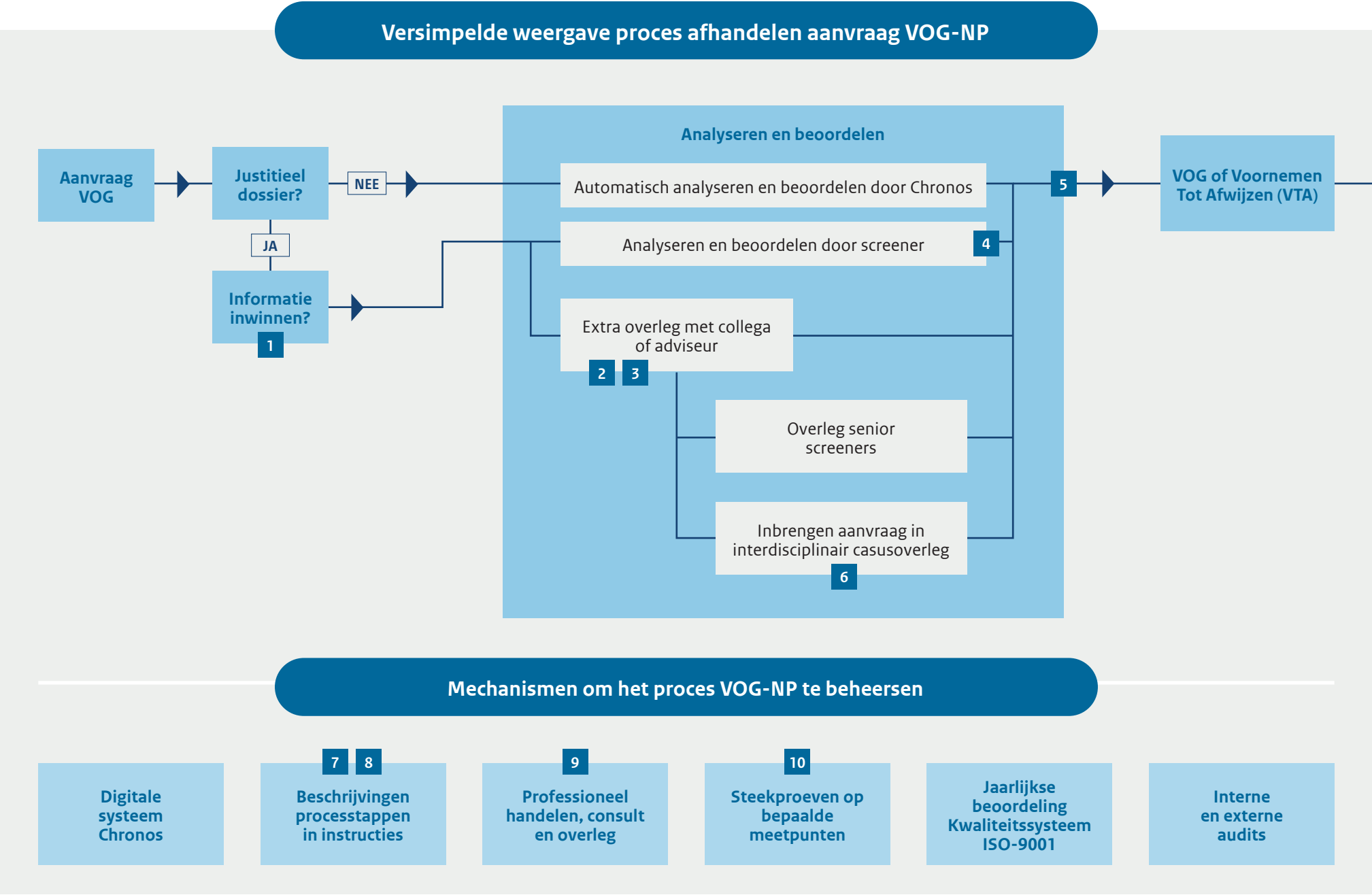




Kwetsbaarheden VOG proces

In oktober 2023 was er onbegrip over de afgegeven Verklaring Omtrent Gedrag voor vrijwilligerswerk bij VluchtelingenWerk aan een persoon met een veroordeling voor terrorisme. Naar aanleiding hiervan heeft de DG Straffen en Beschermen aan de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd onderzoek te doen naar hoe medewerkers de weging uitvoeren bij de beoordeling van een Verklaring Omtrent het Gedrag Natuurlijke Personen (VOG-NP) waarbij sprake is van justitiële documentatie: welke mogelijke

kwetsbaarheden zijn aanwezig en geef handelingsperspectief voor deze kwetsbaarheden. Om deze vragen te beantwoorden heeft de ADR documentstudie gedaan, interviews gehouden, zes praktijkcasussen bestudeerd en een wegingsoverleg bijgewoond. De infographic hieronder toont de uitkomsten van de analyse van het verzamelde onderzoekmateriaal op hoofdlijnen. In de bijbehorende rapportage is een uitgebreide toelichting op de uitkomsten te lezen.



Toelichting kwetsbaarheden			
1	Niet opvragen benodigde informatie door screener of onvoldedige informatie ontvangen van OM.	4	De steekproef kwaliteit 1e beoordeling signaleert een fors aantal afwijkingen.
2	Voor aanvragen met terrorisme-veroordeling geldt (nog) niet een verplichte uitgebreide weging in het casusoverleg.	5	Doorlooptijd VTA wordt in 45% van de gevallen gehaald. Heldere instructies voor het informeren over de vertraging ontbreken.
3	Verplicht consult geldt voor aanvragen met verwachte media-aandacht, onduidelijk voor screener hoe deze te herkennen.	6	Niet helder bij welke complexiteit een aanvraag wel/niet in casusoverleg. Ontbreken van een methodiek om groupthink te voorkomen.
		7	Grote hoeveelheid instructies (minimaal 75 documenten) waarvan een deel verouderd, onjuist en/of onduidelijk is.
		8	Medewerkers zijn niet altijd bekend met het bestaan, het gebruik en de inhoud van werkinstructies.
		9	Er is door de krappe arbeidsmarkt en toenemende aantal aanvragen een tekort aan personeel aan het ontstaan.
		10	Bij steekproeven om de juistheid te toetsen geldt een marge van 5%, waardoor er onbewust grote aantallen afwijkingen worden getolereerd.

Handelingsperspectief

- Overweeg om met uniforme formats te gaan werken voor de uitvraag van informatie bij het OM
 - Overweeg om een terrorisme casus altijd in te brengen in het casusoverleg
 - Overweeg om maatregelen te ontwikkelen voor onverwachte media-aandacht
 - Overweeg om gestructureerd alle in de steekproef gevonden afwijkingen grondig te analyseren om onderliggende oorzaken weg te nemen
 - Maak een richtlijn voor het tijdig informeren van de aanvrager over vertragingen
 - Overweeg om een besluitvormingsmethodiek in het casusoverleg te gaan gebruiken om groupthink te voorkomen
- Overweeg een medewerker de regie te geven over de instructies
 - Zorg dat documenten met regels en instructies bekend en leidend zijn voor medewerkers
 - Overweeg om de beschikbare bezetting en het aantal VOG-NP aanvragen actief te monitoren en een objectieve ondergrens om zo nodig het gesprek met de eigenaar aan te kunnen gaan
 - Wees voorzichtig met maatregelen die de druk opvoeren op screeners om termijnen te halen
 - Overweeg om met een deskundige de steekproeven te doordenken en te normeren